

PŘÍMÁ VOLBA STAROSTY V ČESKÉM PUPÍKOVĚ

„ ... cože, jak je to možný" divil se zastupitel za Stranu spravedlivých demokratů „ ... a přímo v želízkách?"

„Ano" řekl tajemník a přešel pohledem vyjevené zastupitelstvo města Český Pupíkov „Hned ráno, jak přišel pan starosta do úřadu, už tam na něj čekali".

„Naše strana" pravil důrazně Vašek Prskavec, zastupitel za Konzervativní stranu dělníků „se od něj hned dopoledne distancovala, okamžitě jsme ho vyloučili. Neměl zaplacené příspěvky za půl roku a ostatně my s tím ani nemáme nic společného, vždyť ta holka členkou naší strany nikdy nebyla.... vlastně ani nemohla být" triumfoval Prskavec „ ... protože jí ještě nebylo patnáct."

„V tom je právě ten zakopaný pes" řekl tajemník sklesle.

„To si ten vůl nenechal ukázat občanku?" zeptal se velkouzenář Valoušek, který zastupoval Nezávislé řemeslníky.

„Jeho advokát říká, že nemoh" důstojně odpověděl Vašek Prskavec „to by porušil zákon o ochraně osobních údajů - na tomhle to taky chtějí u soudu vyhrát .... no ale teď, když se uvolnilo jedno místo v představenstvu, na které máme plný nárok, navrhujeme kooptovat do zastupitelstva mého švagra, kterého všichni dobře znáte".

Nelhal, protože hned několik představitelů, při vzpomínce na vyčůraného švagra, zbrunátnělo vztekem.

„To si vyřešte v koalici" řekl diplomaticky tajemník „Otázkou je co budeme dělat teď. Za normálních okolností by měl na jeho místo nastoupit místostarosta ... ten se ovšem léčí na uzavřeném oddělení ... ehm ... jedné léčebny".

Městští zastupitelé si uvědomili, že promováný ekosociolog Žihle skončil před týdnem na psychiatrii poté, co na nově otevřeném obchvatu města vytvořil zátaras z chráněných dřevin a brouků, přičemž pokřikoval na občany bydlící v centru města, aby si jako vyznavači konzumního života pořádně čuchli ke kamiónům. Před přivolaným nadstrážmistrem Fialkou pak začal zpívat *We shall overcome*, odmítl odstranit barikádu a když mu veřejný činitel podával pokutový blok, pokousal jej na ruce.

„Mohu všechny odpovědně ujistit" prohlásil Jarda Jezevec, druhý zastupitel za hnutí *Myslíme zeleně*, který se k nim původně - jako bývalý důstojník ČSLA - přihlásil omylem „že máme přesvědčivé důkazy o jeho nevině. Nezávislí svědkové potvrdili, že ta pěna u huby byla prostým výmyslem policie".

„Ten patřil do cvokhauzu už dávno" vmísil se do diskuse Valoušek při vzpomínce na jejich vegetariánskou kampaň, kvůli které se mu dočista zkazilo třicet kilo vepřového a on jej pak musel pod cenou prodat do čínské bistra. „Loni, když mu místní na Šumavě schválně ukázali nesprávný les, přivázal se ke smrku hned u výpady z Klatov a tak se zamotal, že tam musel bivakovat ... z penziónu volali Horské službě, co ho pak týden hledala a on se jim nakonec prokazoval imunitou, načež oni zas na oplátku poslali k nám na radnici účet za zbytečný srpnový výjezd a léčení služebního psa co dostal úžeh".

„Tak dost" přerušil ho tajemník a plácl rukou do stolu, čímž vzbudil dosud spícího Běhavého, který se vymrštil a nepřítomně vykřikl:

„Protestuji, to je zcela proti duchu koaliční smlouvy" načež opět usedl a pokračoval ve spánku.

„Tak co s tím budeme dělat? Máte nějaké návrhy?" optal se tajemník.

„Navrhují" řekl Jarda Jezevec „abychom na základě volebního programu naší strany vyhlásili přímou volbu starosty. Je to demokratické a bude se to líbit".

„No to nevím, máme na to vůbec právo?" optal se tajemník a významně se podíval na advokáta Šmejdíka, který – bez ohledu na probíhající jednání – koncipoval u jednacího stolu odvolání proti nespravedlivému rozsudku natvrdo, který porušoval lidská práva ruskojazyčného podnikatele Bezkočkina, toho času na útěku.

„Tedy .... z právního hlediska vzato ..." začal Šmejdík, ale přerušilo ho klepání na dveře. Do místnosti nahlédl ošumělý muž a v ruce nesl nějaký papír.

„Co si přejete – nevidíte, že zasedáme?" nevrle se otázal tajemník.

„Sem tady přines tu vyplněnou žádost na místo městského počíštěvače" pravil muž. Tajemník mu vytrhl papír z ruky, hodil jej na stůl mezi ostatní lejstra a s mrazivou zdvořilostí pravil: „A příště si laskavě najděte dveře s nápisem Podatelna – víte nač tady je, že?" Muž to asi nevěděl, protože se ani neurazil, nýbrž s výrazem člověka, který se právě zhostil náročného úkolu, zase zmizel ve dveřích.

„.... tedy" pokračoval Šmejdík „pokud to vyhlásíme jako obecní referendum tak by to snad šlo ...".

Po určitém váhání se zvedla potřebná většina rukou a tak bylo rozhodnuto, že Český Pupíkov se zařadí mezi vyspělé demokratické entity a zvolí si svého starostu přímou volbou.

* * *

„Tímto prohlašuji, že zastupitelstvo města Český Pupíkov" řečnil tajemník ke shromáždění občanů na náměstí „schválilo seznam jedenácti kandidátů, kteří nasbírali potřebný počet petičních podpisů a mohou být tak dvoukolově voleni v přímé volbě starosty. Jednomu z kandidátů – a bohužel nemohu prozradit jeho jméno – se nepodařilo sehnat ve vazbě potřebný počet podpisů a musel být proto vyškrtnut. Připomínám, že účast každého z vás bude výrazem naší vyspělosti a občanského uvědomění ... takže - volbám zdar".

Když potom v klidu probíral ve své kanceláři s řezníkem Valouškem a advokátem Šmejdíkem seznam kandidátů, otázal se řezník: „Mimochodem - kdo je to ten Komrska? Toho neznám a ani u mne nenakupuje ..."

Tajemník nejprve prohrabal papíry před sebou a potom ustrnul a zesinal: „Prokristapána ... to je ten co se hlásil na toho městského metaře a já ho omylem přicvakl ke schváleným kandidátům. Co s tím teď budeme dělat? Na vnitru je to už nahlášené a volební lístky vytištěné ..."

„Nic, co by" řekl advokát, který už byl zvyklý na mnohem horší průšvihy „budeme dělat jakoby nic, necháme proběhnout první kolo a ve druhém si to tady s Valouškem rozdá Prskavcův švagr, na kterého ovšem rozbalíme tu defraudačku v domově seniorů - a bude to v suchu. Valoušek to ještě pojistí předvolební lidovou veselí na náměstí s pivem a zabíjačkou."

„Jen zas aby to moc nestálo“ strachoval se Valoušek „Doba je zlá a my potravináři jsme bití ze všech stran, vždyť víte jak to už patnáct let tvrdí ten prezident od té Agrární komory ... třeba abych na tom nebyl nakonec jako starosta eště škodnej.“

„Klid“ konejšil ho Šmejdlík „Laciné pivo obstarám z Břehulovského zámeckého pivovaru, kámoš tam dělá insolvenčního správce, on to pak zanes jako zkaženou várku co se musela vylejt, to mu každý uvěří, stejně kvůli těm srágorám přišli na buben – no a co se týče té zabíjačky, my to jíst nebudem – takže v tom máš úplně volnou ruku“.

„Jo, to by šlo“ rozjasnil se Valoušek „mám kontakty na asijskou tržnici a tři pytle sójové mouky ve sklepě, co ji museli vyhodit z podnikové vyvařovny v Kraclíkově po té předloňské kontrole hygienika.“

„Ušetři nás podrobností, za chvíli jdem na večeři“ pravil tajemník „Jen to s tím zas ale moc nepřeháněj, musejí nám dojít aspoň k těm urnám“.

* * *

V Českém Pupíkově se rozhořel nelítostný předvolební boj, který rozdělil obyvatele města na několik nesmiřitelných skupin, s výjimkou zbývajících 95%, kterým to bylo jedno. Obě městská média, noviny „Pupíkovský Světloňoš“ a rozhlas po drátě „Pupikoff FM 109,9“, měla žně. Znepřátelení kandidáti se nejen navzájem osočovali, ale také platili inzerci a poskytovali rozhovory, ve kterých slibovali, co všechno občanům za jejich peníze koupí. Trenér fotbalového oddílu AFK Pupíkov, který si vysloužil během své úspěšné brankářské kariéry přezdívku *Mezera*, měl ve volebním programu plán na rozšíření trenérské kabiny na stadiónu o soukromou saunu s odůvodněním, že od příštího roku bude Pupíkov reprezentovat i tým dorostenek. Prskavcův švagr zase sliboval voličům, že v akci *Zelená úsporám* nejprve jeho firma obloží barokní zámeček na předměstí polystyrénem a po proplacení faktury z městského rozpočtu, jej i zprivatizuje, protože město je špatný hospodář. Úplně zblblý Jarda Jezevec, poté co si nesprávně vyložil instrukce, které mu posílal z psychiatrie Žihle na motácích, prohlašoval, že hnutí *Myslíme zeleně* nechá v rámci boje proti kůrovci vykácet veškerou městskou zeleň.

Do kampaně se zapojila i pupíkovská kulturní fronta ve složení učitel Benda, lékárník Prášek a promítač místního kina *Piccadilly Circus*, pan Šufánek. Vydali petici *Nevolte Valouška*, kterou – samozřejmě kromě jmenovaného - podepsali všichni ostatní kandidáti na starostu, zatímco u občanů tato petice, za poslední dva roky již třicátá sedmá v pořadí, nevzbudila velkou pozornost. Petici odmítl podepsat školník Havrda s odůvodněním, že od doby, kdy naposledy podepsal smlouvu na dodávku posilujícího přípravku doporučeného jedním významným olympionikem, splácí ty bobule - po nichž se mu dělá špatně - dodnes.

Takový nedostatek kulturního uvědomění ovšem rozčílil učitele Bendu, který pak školníka nahlásil na vedení školy s tím, že neoprávněně pobírá stravenky a přitom tajně hoduje ve školní jídelně. Tento hrdinský postoj byl ovšem až na hranici samého sebeobětování, neboť případná kontrola by zjistila, že Benda se dopouští stejného přestupku. Ušetřené stravenky pak učitel měnil za žetony v místním kasinu pod blahovolným dohledem jeho majitele Avrama Čmelikadzeho, jehož syn měl v Bendově třídě vynikající studijní výsledky, zcela neodpovídající genetické výbavě dotyčného.

Na tuto situaci reagoval zkušený politik Valoušek rozšířením svého volebního programu o zrušení výuky češtiny a dějepisu na místní škole (učitel Benda), zákaz prodeje popcornu v kině (paní Šufánková) a rekonstrukci přízemních prostor v obecním činžáku na náměstí, kde

se nacházela lékárna. S pocitem dobře ošetřené volební kampaně si pak začal pohvizdovat oblíbenou píseň řeznického cechu *Zelenaj sa bůčku*.

Občanská sdružení *Vybydleno* a *Kovofuč*, která reprezentovala místní menšiny, se nedohodla na společné volební strategii a po inkasování příspěvku na volební kampaň, z kampaně odstoupila.

S blížícími se volbami byl také prováděn průzkum volebních preferencí a obě agentury – místní drbna Bambušková a výčepní Korejs od *Zeleného stromu* - se v předpovědích silně lišily. Bambuškové, která chodila k řezníkovi pro maso z nuceného výseku, vyšel jako jasný vítěz Valoušek, Korejs zase silně preferoval Jezevce, protože mu městská zeleň stínila výhled z bytu na improvizovanou nudapláž u rybníku *Zpovědník*.

Konečně nastal slavnostní den voleb a voliči začali vhazovat do uren předtištěné lístky. Volební místnost v základní škole se uzavírala již v šestnáct hodin, protože odborově organizovaný školník Havrda odmítl sloužit přesčas za nedůstojný příplatek.

Volební komise složená ze zástupců všech stran začala za přítomnosti vnitřáckého úředníka počítat hlasy a když ohlásila výsledek, došlo ke všeobecnému zklamání. Zcela propadla ultrapravicová strana městského strážníka Oulehly *Obušku z pytle ven*, protože pět hlasů pro lídra se šestičlennou rodinou vypovídalo o jeho oblíbě mezi občany. Také Svobodní lidumilové neuspěli se svým projektem na nápravu křivd z Benešových dekretů a tím i přejmenování města na Německý Pupíkov, dílem i proto, že radikální křídlo strany, prosazující název *Niedere Schmerbauch*, se voleb na protest nezúčastnilo. Pupíkovská klerikální strana, s volebním sloganem *Koho pánbůh miluje, toho křížkem navštěvuje* zase neuspěla s návrhem, který předpokládal obnovení církevních desátků a jejich zpětnou úhradu až k roku 1781, kdy Josef II vydal toleranční patent.

A tak v prvním kole s velkou převahou vyhrál Bořivoj Komrska, když do druhého kola se s ním stačil protlačit s odřenými zády i řezník Valoušek, jehož hostina z druhotných surovin zviklala některé nerozhodnuté voliče.

„Tak tady to máte“ rozčiloval se Valoušek hned poté co za nimi zaklaply dveře tajemníkovy kanceláře. „Tři pytle sójové mouky pryč, sežrali i volební koláče z prošlého margarínu ... a tohle je vděk ... nejhorší na tom je, že ten chlap Komrska se nikde ani neukázal, neměl žádný program, nikomu nic neslíbil ..... vždyť ho dobře ani nikdo nezná.“

„V tom je právě ta jeho ďábelská strategie“ řekl Šmejdík „... nás zas znají všichni až moc dobře“.

„Jestli něco neuděláme“ pravil tajemník „tak ti syčáci dají protestní hlasy Komrskovi i v druhém kole a jsme namydlení. Na toho Komrsku nic nemáme?“ otočil se s dotazem na Šmejdíka. Odpovědí mu bylo smutné potřesení hlavou.

„Tak se za ním vypravíme a dohodneme se s ním, aby odstoupil“ řekl tajemník.

„No jo, ale pak nám postoupí do druhého kola Jezevec, kterého volili hlavně mladí, co už si nepamatují na povinnou vojenskou službu“ řekl Šmejdík.

„Kdepak – s tím jsem počítal“ zasmál se tajemník „a do volební vyhlášky jsem dal ustanovení, že pokud jeden kandidát v druhém kole odstoupí, nebo bude jinak indisponován, automaticky vyhrává ten zbývající a druhé kolo se nekoná. Zdůvodnil jsem to zbytečnými náklady na tisk volebních lístků. Původně jsem se jistil proti tomu, kdyby Prskavcova švagra zavřeli za tu defraudačku už po prvním kole, ale takhle se to hodí taky“.

„Tak na co ještě čekáme?“ otázal se Valoušek.

* * *

Naše trojice státníků přešla dvorek podělaný od drůbeže a když za polorozpadlou králíkárnou našli vchod do domku, zakleпали. Dveře se otevřely a v nich stála statná, energická ženština s tvrdým výrazem ve tváři a tajemník okamžitě pochopil s kým bude nutné jednat. Byli pozváni dále a usazeni ke kuchyňskému stolu, ke kterému Komrska přizván nebyl.

„Tak tedy“ počal Šmejdík úlisně „my jsme vám přišli pogratulovat k tomu, že váš manžel získal místo městského počišťovače. Právě jsme to jednohlasně odsouhlasili .. no a co se týče těch nešťastných voleb ...“

„Chmm“ usmála se posupně Komrsková a hned udělila Šmejdíkovi lekci z praktické politiky „To si jako myslíte, že vítěz voleb si zejtra voblíkne pásek se stopkami, oranžovou vestu, veme koště a začne piglovat náměstí? A že si lidi ničeho nevšimnou? To mne teda podržte ....“

Tajemník si uvědomil, že narazili na opravdu těžkého soupeře. Na Komrsku spoléhat nešlo, ten byl ve svém koutě u kamen a připomínal historickou knihu, kterou tajemník nedávno četl, pod názvem *Mnichov – o nás, bez nás*.

Komrsková se okamžitě ujala iniciativy a zaútočila. „Podívejte kdo ho poslal na radnici s tím lejstrem? Já ... a kdo to tam zvorál? No - já to teda nebyla ... a vy teď tady chcete hrát na mě betla?“

Tajemník při vzpomínce na svůj přehmat v duchu tiše zaúpěl. Nicméně se rychle vzpamatoval a pravil: „To teď nebudeme řešit. Máte pro nás nějaký návrh?“

„Nějakej nápaděček bych měla, ale něco to bude koštovat. Dosadíte mne na uvolněné místo vedoucí školní jídelny“ oznámila jim Komrsková.

Tajemník si vzpomněl, že ve školní jídelně jsou dvě tabulková místa – kuchařky a vedoucího – jenže toho vedoucího slíbili Valouškovu bratranci. No, ale řekl si tajemník, jestli chce být Valoušek starostou, musí taky něco obětovat. „Ujednáno“ řekl a přísně se podíval na kroucího se Valouška „... a teď to vaše řešení ...“.

Nyní se ukázal geniální smysl pro strategii paní Komrskové v plné šíři: „Vodstoupí ze zdravotních důvodů, jako že je marod. To ovšem znamená, že mu zařídíte invalidní důchod, aby to nevypadalo blbě – stejně by si ho na tu hlavu, co ji má už jen na čepici, dávno zasloužil.“ Komrska sedící v koutě, jen k této pravdě, kterou už za život slyšel od své ženy mnohokrát, rezignovaně přikývl. „Takhle to bude vypadat fajnově“ pokračovala Komrsková „a my z toho taky budem něco mít. Teďkon když budu ta vedoucí v tý jídelně, někdo musí zůstat doma, starat se o králíky, drůbež, trochu tady uklidit a tak“.

Tajemník, který si při zmínce o úklidu nenápadně čistil o kokosový koberec botu s našlápnutým slepičincem, se kroutil: „To bude těžké. Pojišťovny teď po tom jdou ... a doktoři se bojí ...“

„Ale děte ...“ kontrovala Komrsková „pročpak se asi říká Kraclíkovu *Invalidov*? Protože jim tam hodný pan doktor zařizoval invalidní důchody na stržený záda jak na běžícím páse. Jediný kerý tam eště choděj do práce sou noční hlídač Sova a pomocná kuchařka Fafejtová a takyže sou celé vsi pro smích“.

Tajemník se sice chvíli ještě s Komrskovou dohadoval, ale když Komrsková přihodila slib, že za její vlády nedostane učitel Benda ve školní jídelně ani ohlodanou kost z kuřete, souhlasil s ujednáním i pomstychtivý Valoušek a hodil svého bratrance přes palubu. Bratranec není koneckonců zas tak blízký příbuzný.

Když vyšli ven, začali řešit známé doktory, až se shodli na MUDr. Kolčavovi, který za své kariéry pomohl, v rámci Hippokratovy přísahy, nejednomu člověku v tíživé situaci. Na občanský průkaz vypůjčený od občana Demetera ochránil před vojnou šest branců. Tomu pak přišlo do vazební věznice šest povolávacích rozkazů, které se nakonec ztratily při zrychlené přípravě amnestie. Třikrát rozvedené kadeřnici Ptáčkové zařídil dva vdovské důchody a výplatu pohřebního, které by postačilo na likvidaci následků bitvy u Slavkova.

* * *

Šéfredaktor *Pupíkovského Světlohoše* se uvelebil v křesle ve starostově kanceláři, zapnul diktafon a pravil: „Napřed mi dovolte pane starosto pográtulovat k volebnímu vítězství a pak bych se vás rád zeptal na vaše první kroky v nové funkci“.

Starosta Valoušek si odkašlal, zatvářil se ustaraně, jako kdyby na jeho bedrech spočívala váha celého světa a pravil: „Velmi mne mrzí odstoupení pana Komrsky, kterého si vážím jako čestného soupeře. No ale to víte, zdraví máme jen jedno. My jsme pro něj udělali všechno. Do doby, než bude vyřízen invalidní důchod, mu radnice poskytla mimořádnou sociální dávku v nezaviněné finanční tísní. Pan tajemník byl tak laskav, že to všechno zařídil“.

„A co bude dále?“ optal se novinář.

„Čeká nás teď spousta tvrdé práce. Voliči nám dali velmi silný mandát a my nesmíme jejich důvěru zklamat. Především musíme zapracovat na zastupitelstvu – je nás málo. Pan Žihle se už z psychiatrie nevrátí, prý už tam zapustil kořeny, švagr pana Prskavce sám stáhl svou kandidaturu a pan Jezevec požádal o místo městského počišťovače a tím pádem resignoval na místo v zastupitelstvu, aby nedošlo ke konfliktu zájmů. Následovat bude hloubková kontrola v domově seniorů, personální změny ve školství, dodržování hygienických předpisů v místním kině a rekonstrukce obecní nemovitosti na náměstí“.

Šéfredaktor, který byl předem tajemníkem ujištěn o slušné a pravidelné inzerci z radnice i o povinném předplatném pro každého úředníka, se podlézavě usmál a pravil: „Někteří občané k tomu měli ale připomínky ..“

„Vím o tom“ pevně pravil tajemník „ale my to budeme řešit padni komu padni. MUDr. Kolčava, nový hlavní hygienik města, nám oznámil, že s okamžitou platností zastavuje provoz kina. Starosti mi dělá rekonstrukce lékárny, kde na nás trochu tlačí památkáři, ale věřím, že tak do pěti šesti let tam provoz obnovíme. Zatím bude občanům plně k dispozici lékárna Mgr. Kolčavové. Ve školství jsme museli sáhnout k radikálnímu řešení a novým ředitelem školy teď

bude školník Havrda. Víte, nám jde i o charakter lidí, ne jenom o odbornost .. ale nakonec i tu Havrda nahrazuje praxí, protože na škole je už dvacet let“.

„Ještě bych dodal“ vmísil se Valoušek „že živnostenský odbor byl nucen odejmout oprávnění některým prodejním uzenin ve městě. Zjistilo se, že tam přidávali do masných výrobků velká množství sójové mouky. Dovedete si představit takovou hanebnost ....?“

Šéfredaktor zavrtěl nad takovou podlostí hlavou, ale pak se srdečně rozloučil se starostou a odebral se do vedlejší místnosti, kde mu tajemník dodiktoval zbytek reportáže.

* * *

V hostinci *Na ztracené vartě* si pan Komrska pečlivě na stole rozložil výtisk *Pupíkovského Světlohoše* s velkou fotografií starosty Valouška a reportáží pod tučným titulkem *Nový vítr na radnici*. „Kdepak“ pomyslel si „to by na mne nebylo, takové moře starostí. Sestavovat zastupitelstvo ... a starat se o hygienu (tady se Komrska při pomyšlení, že by se musel starat i o hygienu vlastní, otřásl). Takhle to dopadlo moc dobře. Žena se nevrátí z jídelny dříve než ve čtyři, dvorek je zametený, betonové podkladky pod slepice rozmístěné, králíci žerou chleba ze školní kuchyně a dnes mi dokonce poštačka doručila výpomoc ve finanční tísní“ . Spokojeně ponořil své rty do napěněné Břehulovské desítky a druhou rukou signalizoval k výčepu o repete.

A tak, až na pár kverulantů, byli vlastně všichni občané města Český Pupíkov šťastni a spokojeni.